

David Baldacci

De laatste mijl

A.W. Bruna Uitgevers

1

Mars, Melvin.

Hier, overal en altijd, riepen ze je namen achterstevoren. En hij reageerde meteen als hij de zijne hoorde.

Zelfs op de wc. Alsof je in het leger zat, maar daarvoor had hij zich nooit gemeld. Hij was hier helemaal tegen zijn zin naartoe gebracht.

‘Mars, Melvin?’

‘Ja, meneer. Hier, meneer. Zit te poepen, meneer.’

Want waar zou ik anders kunnen zijn dan hier, meneer?

Hij wist niet waarom ze het op deze manier deden en hij had ook nooit de moeite genomen het te vragen. Het antwoord had hem toch niets uitgemaakt. En het resultaat had kunnen zijn dat een cipier hem met zijn gummiknuppel een klap tegen de zijkant van zijn hoofd gaf.

Hij had andere dingen om zich druk over te maken in de Texas State Penitentiary in Huntsville. Het werd de *Walls Unit* genoemd vanwege de rode muren van de gevangenis die in 1849 was geopend en daardoor de oudste gevangenis was in de *Lone Star State*.

Hier was ook de executiekamer gehuisvest.

Mars was officieel Gevangene 7-4-7, zoals het vliegtuig. De cipiers in de gevangenis voor terdoodveroordeelden hadden hem dan ook Jumbo genoemd. Hij was niet groot, maar ook niet echt klein. De meeste mensen keken naar hem op, al was het alleen omdat ze wel moesten: hij was één meter negentig.

Hij wist alleen hoe lang hij precies was doordat ze zijn lengte hadden opgemeten voor de NFL Scouting Combine; toen hadden ze alles van hem opgemeten. Daardoor had hij gedacht aan de overeenkomsten met slaven op het marktplein, wanneer potentiële eigenaren systematisch in de handelswaar porden en prikten. Nou ja, in tegenstelling tot zijn voorouders die slaaf waren geweest, zou hij na zijn footballcarrière tenminste heel veel geld hebben om zijn afgebeulde lichaam te verzorgen.

Hij woog ook nog steeds 104 kilo; zonder een grammetje vet, alleen spieren. Geen geringe prestatie met alle troep die hier als eten werd opgediend, bewerkt in enorme fabrieken, boordevol vet en zout, en bovendien vol chemische stoffen die ze waarschijnlijk gebruikten om alles te bereiden, van beton tot vloerbedekking.

Jullie doden me langzaam met jullie slechte eten.

Hij was hier al bijna even lang als hij hier niet was geweest.

En de tijd was niet snel verstreken. Het voelde niet als twintig jaar. Het voelde als honderd jaar.

Maar dat maakte nu niet meer uit. Binnenkort was het afgelopen. Dit was de dag.

Zijn laatste, allerlaatste beroep.

Afgewezen.

Hij was dood.

Ze hadden hem naar de Huntsville Prison gebracht vanuit de dodencellen van de Polunsky Unit in Livingstone, Texas, honderd kilometer oostelijker, omdat ze ervan uitgingen dat de staat zijn man na twintig jaar wachten toch te pakken zou krijgen. Zijn advocate had hem met een sombere blik op haar bleke gezicht aangekeken toen ze hem dit nieuws vertelde. Maar zij zou de volgende dag weer wakker worden.

Ik niet.

Nog even, dan hoorde hij het getik van hakken die zijn kant op kwamen.

Het gehijg van de dikke cipiers met hun glimmende boeien.

De plechtstatige gevangenisdirecteur die zijn naam de volgende dag al vergeten zou zijn.

De vrome priester met zijn bijbel in de hand geklemd en die hardop de verzen voorlas, omdat men dacht dat je je aan iets spiritueels moest kunnen vastklampen als je hier wegging. Niet uit de gevangenis, maar uit het leven.

Texas was de staat die de meeste gevangenen executeerde, ruim vijfhonderd in de afgelopen dertig jaar. Dat deden ze al bijna een eeuw, sinds 1819, toen nog door ophanging. Daarna gebruikten ze de elektrische stoel die Old Sparky werd genoemd. Veertig jaar lang waren 360 gevangenen door elektrocutie gedood. Nu gebruikte Texas een dodelijke injectie om je naar het hiernamaals te sturen.

Hoe dan ook, je ging nog steeds dood.

Volgens de wet mocht een executie niet beginnen voor zes uur

's avonds. Ze hadden Mars verteld dat ze hem om middernacht kwamen halen. Niets was fijner dan dit te rekken, dacht hij. Dus werd dit een heel erg lange en heel erg kloterige dag.

Walking Dead Man, werd hij genoemd.

'Zijn verdiende loon,' had hij de cipers vaker horen zeggen dan hij kon tellen.

Hij wilde niet terugzien, niet naar het epicentrum van dit hele gebeuren.

Maar dat was onmogelijk.

Dus toen het laatste ogenblik dichterbij kwam, dacht hij aan hen. Aan de vermoorde Roy en Lucinda Mars, zijn blanke vader en zwarte moeder.

In die tijd was dat een vreemde combinatie geweest – anders, exotisch zelfs, zeker in West-Texas. Nu was dat heel gewoon. Iedere knul die nu binnenkwam, zag eruit als stukjes en beetjes van vijftig verschillende mensenrassen.

Een knul die onlangs was binnengebracht was het product van biraciale ouders, die op hun beurt ook het kind waren van een niet-traditionele combinatie. Dus was die nieuwe knul – een idioot die een winkelbediende had doodgeschoten om een gestolen zak Twizzlers – een mengelmoes van zwart, bruin, blank en een vleugje Chinees. Bovendien was hij moslim, ook al had Mars de man nooit vijf keer per dag op zijn knieën zien bidden, zoals sommige anderen hier deden. Hij heette Anwar, hij kwam oorspronkelijk uit Colorado en hij had iedereen verteld dat hij heel graag Alexis wilde worden.

Mars ging rechtop op het bed in zijn cel zitten en keek op zijn horloge. Het was tijd om zijn ding te doen; dit zou de laatste keer zijn.

Hij droeg een witte overall met op de rug de zwarte letters D en R; de afkorting van *Death Row* – dodencellen. Mars vergeleek ze met het geratel van een ratelslang, waarmee hij iedereen waarschuwde om bij hem uit de buurt te blijven.

Mars liet zich op de koude betonnen vloer vallen en deed tweehonderd push-ups, eerst op zijn vuisten, daarna op zijn vingertoppen en ten slotte vanuit de downward dog-positie, waarbij de bovenkant van zijn kale hoofd met elke pass lichtjes het beton aanraakte. Daarna deed hij driehonderd squats, in sets van zes, waarbij hij met elke rep snel omhoogkwam – diepteaanvallen noemde hij ze. Daarna begon hij aan yoga en pilates voor kracht, evenwicht, bereik en, het allerbelangrijkste,

souplesse. Met gestrekte benen kon hij met zijn tenen zijn voorhoofd aanraken, geen geringe prestatie voor zo'n grote, uiterst gespierde man.

Daarna volgden duizend maag- en core-oefeningen waardoor zijn abs brandden. Hierdoor had hij keiharde schuine spieren, een *eight pack* en een navel die zo gestrekt was dat die meer op een moedervlek leek. Vervolgens voerde hij een heuse plyomania uit en raakte alle vier de muren en de vloer aan in een aantal manoeuvres, waarvan hij er veel zelf had bedacht. Hij was net Spider-Man, of Fred Astaire die op het plafond danste. In de gevangenis had hij alle tijd om dit soort dingen te bedenken. Zijn leven was bijzonder gestructureerd, maar bood hem ook heel veel vrije tijd. De meeste gevangenen zaten maar te niks, want er waren geen cursussen, geen rehabilitatieprogramma's of dat soort dingen. Het officieuze motto van de gevangenis was rechttoe rechtaan: rehab is voor watjes.

Ten slotte liep Mars met hoog opgetrokken knieën zo lang hard op de plaats dat hij de tijd vergat. Het was belachelijk dat hij dit juist vandaag deed, maar hij had dit bijna elke dag gedaan sinds hij hier was, en ergens beschouwde hij dit als zijn laatste daad van opstandigheid, want dit konden ze hem niet afnemen. Gelukkig hoefde hij zijn laatste maaltijd niet te weigeren, want die bood Texas niet langer aan. Op het eind wilde hij die troep niet in zijn lichaam, hij ging liever dood met een lege maag.

Niemand had hem bezocht, want hij had niemand die hem wilde bezoeken. Hij was alleen, zoals hij de afgelopen twintig jaar was geweest. Hij vroeg zich af wat de kranten de volgende dag zouden schrijven. Het zou wel een kort verhaal worden. Het was niets nieuws dat alweer een zwarte man de dodelijke spabehandeling van de Lone Star State kreeg. Verdomme, dat was amper een foto waard. Maar ze zouden de misdaden waarvoor hij was veroordeeld weer oprakelen. Natuurlijk zouden ze dat doen. En voor veel mensen zou dat de enige herinnering aan hem zijn.

Melvin Mars, de moordenaar.

Hij deed een cooling-down; het zweet stroomde van zijn lichaam en maakte vlekken op het beton dat al ongelofelijk goor was door veel ergere dingen dan zweet. Het was bekend dat veroordeelden voordat ze hun dood tegemoet gingen op de vloer scheten.

Terwijl zijn ademhaling weer normaal werd, zat hij op zijn bed met zijn hoofd tegen de muur geleund. In zijn oude cel had hij de muren

Reed, Sue, Johnny en Ben genoemd, naar het superheldenteam de Fantastic Four. Gewoon om iets te doen te hebben op een plek waar hij niets te doen had, waar hij elke dag vulde met wat hij maar kon verzinnen om de dag mee te vullen.

Mars fantaseerde vaak over de sexy Sue Storm, maar hij voelde een nauwere band met Ben Grimm, The Thing, de freak. Als footballer was Mars ook een freak geweest, op een goede manier. Toch kon hij attent zijn, net als de slimme Reed.

Hij voelde ook een band met de vuurbal Johnny Storm, Sues kleine broertje, doordat hij het gevoel had dat hij elke seconde van elke dag in brand stond. Vooral doordat elke dag hier gelijk was. Eigenlijk was het een levende hel, vandaar die vlammen.

Dit was dag 7342 voor hem, zijn laatste dag.

Weer keek hij op zijn horloge.

Vijf tikken tot de Dag des Oordeels.

Kort nadat hij in de gevangenis was gekomen, had hij een jaar in eenzame opsluiting doorgebracht. De reden was eenvoudig geweest: zijn leven was voorbij, zijn dromen waren verbrijzeld, zijn harde werk was voor niets geweest en hij was ongelofelijk kwaad.

Wat zijn straf was omdat hij drie gevangenen verrot had geslagen, zes cipiers had gegijzeld en zichzelf had verdedigd tot ze hem met een taser hadden uitgeschakeld en hem bijna dood hadden geslagen. Een heel jaar vierentwintig uur per dag in een cel van vijfenhalve vierkante meter met een sleuf als raam. Zonder dat er een woord tegen hem werd gezegd. Zonder dat hij ooit een ander gezicht zag. Zonder dat hij ooit een andere huid kon aanraken. Het eten werd door de sleuf in de deur naar binnen geschoven, net als wc-papier en af en toe een handdoek en zeep, en zelfs nog minder vaak schone gevangenskleding. Hij douchte in een hoek met water dat ijskoud of gloeiend heet was. Hij sliep op de grond en hij mompelde, hij schreeuwde, hij vloekte en ten slotte snikte hij. Toen had hij zich gerealiseerd dat een mens hoe dan ook een sociaal wezen was, dat een mens zonder sociale interactie gek werd.

In die cel wás Mars bijna gek geworden, op dag 169. Dat herinnerde hij zich heel goed, hij had het getal zelfs met bebloede vingernagels op de muur geschreven. Zijn gezonde verstand was bijna verdwenen, daar was nog maar een flard van over. En die flard had hij gebruikt als een reddingsvest tijdens een tsunami, als een haven tijdens een storm. Hij had zijn aandacht gericht op een denkbeeldige vriendin, Tatiana. In

zijn gedachten was ze nu getrouwd, had ze zes kinderen en brede heupen, was ze dik, chagrijnig en ongelukkig, en miste ze hem verschrikkelijk. Maar in die tijd was deze denkbeeldige vrouw perfect geweest. Dankzij haar gezicht, haar lichaam en haar oneindige liefde voor hem had hij dag 169 overleefd en daarna nog eens 196 dagen. Toen de deur openging, was het eerste gezicht dat hij zag dat van Tatiana, enorm vergroot zwevend boven het lichaam van een ruim 130 kilo zware racistische nachtmerrie die Big Dick werd genoemd en Mars vertelde dat hij met zijn mulattenkont van zijn bed moest komen of anders de rest van zijn leven stro moest eten.

Daarna was Melvin Mars een andere man. Hij deed nooit meer iets waardoor hij daar ooit weer naartoe moest. Als hij dat wel deed, dat wist hij, zou hij zelfmoord plegen. Dan had hij niet gewacht op de dodenkamer.

De dodenkamer.

Die was verderop in de gang die *the last mile* werd genoemd, ook al was het geen mijl, maar tien meter. Maar goed ook, want de meeste mannen zakten al in elkaar voordat ze er waren. Maar ze hadden grote cipiers die je opraaptten en je de rest van de weg droegen.

Texas maakte je dood, of je dat dapper accepteerde of niet.

Het hooggerechtshof had de wrede en ongebruikelijke aspecten van dood door een dodelijke injectie besproken, omdat een gevangene vrij lang gruwelijke pijnen leed voordat hij stierf. Het hof had besloten er niets aan te veranderen, gruwelijke pijnen of niet. De slachtoffers van de veroordeelden hadden immers ook geleden onder gruwelijke pijnen en doodsangsten? Wie kon dus beweren dat ze een verkeerde beslissing namen? Mars niet. Hij hoopte alleen dat ze het met hem goed deden.

De dodenkamer was niet groot, drie bij vier meter, met vrolijke turkoois kleurige muren en een metalen deur. Dat leek nogal misplaatst gezien het doel van deze kamer: je werd hier geëxecuteerd, je was niet op vakantie in het Caraïbisch gebied. De brancard, met een comfortabel kussen en stevige leren riemen, stond ongeveer midden in de kamer.

Naast de dodenkamer waren twee andere kamers met een raam waardoor je naar binnen kon kijken: de ene kamer was voor de familie van het slachtoffer, de andere voor de familie van de persoon die werd geëxecuteerd. Mars wist dat de familieleden in zijn geval dezelfde waren, en ook dat beide kamers leeg zouden zijn.

Mars leunde achterover op zijn bed en snoof de stank op van zijn eigen zweet en riep de enige goede herinneringen op die hij nog had.

Hij was zeker geen jumbo geweest in de wereld van collegefootball; wel groot voor een running back. Maar het belangrijkste was dat hij ongelofelijk veel talent had; iedereen beschouwde hem als een *lock* – een zekere winnaar – voor de NFL. In zijn examenjaar was hij een Heisman Trophy-finalist geweest en de enige running back in zijn groep; alle anderen waren quarterbacks. Hij kon over, om of gewoon door iedereen heen lopen. Hij kon blokken, en zijn zachte handen konden de bal vanuit het achterveld vangen. En met een instinctieve laterale beweging zorgde hij er bijna altijd voor dat de eerste man miste – een zeldzaam talent waar de NFL-goeroes gek op waren. En als hij zijn turbomotoren nodig had, kwamen ze tot leven en was hij weg. Het enige wat hij na het scoren dan nog hoefde te doen, was de bal aan de scheidsrechter overhandigen en naar de zijlijn lopen, zodat de coach hem een klap op zijn kont kon geven.

Zijn officiële tijd op de 40 yard dash – een sprint over 36,576 meter – tijdens de Combine was 4,31 seconden. Dat was twintig jaar geleden een enorme snelheid, zelfs voor een corner of een receiver, en zeker voor een monster met superbrede schouders die de kost verdiende met een smash tussen de tackles. Zelfs tegenwoordig zou het nog heel snel zijn.

Door God gegeven, dat was het. Hij had alles. Een freak van de natuur, noemden ze hem.

Hij voelde dat er een glimlach op zijn bezwete gezicht verscheen.

Ja, een lock. Een lock met een enorm salaris. Dit was lang voordat de salarisbeperkingen voor *rookies* werden ingesteld. Vanaf dag één zou hij goudgeld hebben opgestreken, miljoenen dollars – een villa, auto's, vrouwen, respect.

Hij was absoluut een first rounder, zei iedereen; hij zat waarschijnlijk in de top 5 – de kans was groot dat hij in de first round draft pick eerder werd gekozen dan verschillende quarterbacks tegen wie hij voor de Heisman had gestreden. Het gerucht ging dat de New York Giants, na een paar slechte jaren, en de Tampa Bay Bucs, na heel veel slechte jaren, en allebei gewapend met een hoge draft pick hem heel graag wilden hebben en bereid waren om daarvoor de bankrekeningen van hun rijke eigenaren aan te spreken. Verdomme, misschien zou hij ooit de Super Bowl winnen. Het zag er allemaal goed uit en hij had er kei-

hard voor gewerkt. Niemand had hem iets cadeau gegeven. De hordes waren ongelofelijk hoog geweest, maar hij was over allemaal heen gesprongen.

Maar toen had de jury gesproken. ‘Wij verklaren de verdachte schuldig.’ En daarna had niemand in de wereld van het professionele football zich nog iets aangetrokken van 4,31 Mars, Melvin.

Jumbo was neergestort.

Er waren geen overlevenden.

En over een paar minuten zou hij er niet meer zijn. Hij zou op een armenkerkhof worden begraven omdat hij niemand meer had om hem een goede begrafenis te geven.

Over twee maanden zou hij tweeënveertig jaar zijn geworden. Zijn eenenveertigste was zijn allerlaatste verjaardag geweest, bleek nu.

Hij keek weer op zijn horloge; de tijd was om. Zijn horloge vertelde hem dat, net als het geluid van de voetstappen die door de gang zijn kant op kwamen.

Hij had lang geleden een besluit genomen. Hij zou sterven als een man, met een rechte rug en geheven hoofd.

Opeens kreeg hij een brok in zijn keel en werden zijn ogen vochtig. Hij probeerde normaal te ademen, zich te beheersen. Dit was het dan. Hij keek om zich heen in zijn cel en zag in gedachten de muren van zijn dodencel in de Polunsky Unit.

Tot ziens, Sue. Tot ziens, geweldige vrouw. Adios, Johnny. Veel geluk, Ben. Pas op jezelf, Reed.

Hij stond op en ging met zijn rug tegen de muur staan, misschien om zijn rug te rechten.

Het is alsof je gaat slapen, man. Je wordt gewoon niet meer wakker, dat is alles. Alsof je gaat slapen.

De deur van zijn cel werd geopend en nu kon hij de mannen zien die daar stonden. Drie pakken en vier uniformen. De pakken leken doodsbang, de uniformen leken woedend.

Mars zag dit, en ook dat er geen man in een toga bij was met de bijbel in zijn handen.

Er klopte iets niet, zeker weten.

De man met een bril met een dun montuur en een al even dun lichaam stapte behoedzaam de cel binnen alsof hij verwachtte dat de deur dicht zou gaan waarmee hij voor altijd opgesloten zou zijn.

Mars wist heel goed hoe hij zich voelde.

De blik op de andere gezichten was nu bezorgd, alsof ze wisten dat hier ergens een bom zou ontploffen, maar geen idee hadden waar precies.

Dun Brilletje schraapte zijn keel. Hij keek naar de vloer, de muur, het plafond, de ene lamp aan het plafond, overal naar, behalve naar Mars. Het was alsof deze grote, bezwete, biraciale man die anderhalve meter van hem af stond onzichtbaar was.

Weer schraapte hij zijn keel. Mars vond dat het klonk naar alle speeksel dat ronddraaide in de grootste gootsteen ter wereld.

Dun Brilletje keek nu naar de vloer en zei: 'Er is een onverwachte ontwikkeling in uw zaak. Uw executie is afgelast.'

Mars, Melvin zei niets terug.

2

Hij droeg nog steeds zijn witte overall met de waarschuwing op de rug, maar iets anders ontbrak. Want hij was zonder boeien van zijn cel naar deze kamer gebracht, voor het eerst sinds hij in deze gevangenis was. Toch stonden er zes cipiers langs de muren, voor het geval hij zich misdroeg.

Er zaten vier mannen tegenover hem, die hij geen van allen kende. Ze waren allemaal blank en droegen allemaal een wijd pak. De jongste was ongeveer even oud als hij. Ze zagen eruit alsof ze het liefst ergens anders waren en keken naar Mars.

Hij keek al even gedecideerd terug. Hij was niet van plan iets te zeggen. Zij hadden hem naar dit feestje gebracht, dus moesten zij de muziek maar aanzetten.

De man die voor het midden van de tafel zat, verplaatste een paar papieren die voor hem lagen. ‘Ik ben ervan overtuigd dat u zich afvraagt wat er aan de hand is, meneer Mars.’

Mars knikte licht, maar zei nog steeds niets. Het was al heel lang geleden dat een blanke man ‘meneer’ tegen hem had gezegd. Dat was... verdomme, hij kon zich niet herinneren dat een blanke man hem óóit zo had aangesproken. Tijdens de NFL Combine hadden ze hem gewoon ‘Holy Shit’ genoemd en in de gevangenis noemden ze hem wat ze maar wilden.

De man vervolgde: ‘Het feit is dat iemand anders de moorden heeft bekend waarvoor u bent veroordeeld.’

Mars knipperde een paar keer en ging rechterop zitten. Hij legde zijn grote handen die voor veel quarterback's een gemakkelijk doelwit waren geweest op de tafel. ‘Wie?’ Zijn stem klonk vreemd, alsof iemand anders namens hem het woord voerde.

De man keek opzij naar een van zijn collega's, die ouder was en beheerder leek dan de anderen. De man knikte tegen de jongere.

De eerste man zei: ‘Hij heet Charles Montgomery.’

‘Waar is hij?’

‘In een staatsgevangenis is Alabama. Hij is ook in afwachting van zijn executie, maar voor volkomen andere misdaden.’

‘Geloven jullie dat hij het heeft gedaan?’ vroeg Mars.

‘Dat zijn we aan het onderzoeken.’

‘Wat weet hij?’ vroeg Mars. ‘Over die moorden?’

De man keek weer naar de oudere man, die nu besluiteloos leek.

Mars voelde dit en keek hem aan. ‘Waarom zouden jullie mijn executie anders hebben tegengehouden? Omdat een gevangene in ’Bama zegt dat hij het heeft gedaan? Dat dacht ik niet. Hij móét iets hebben geweten! Iets wat alleen de echte moordenaar kon weten.’

De oudere man knikte en leek Mars in een nieuw en beter daglicht te zien. Hij zei: ‘Dat was ook zo. Bepaalde dingen die alleen de echte moordenaar kon weten. Wat dat betreft hebt u volkomen gelijk.’

‘Oké, dat lijkt logisch,’ zei Mars en hij haalde diep adem. Ondanks zijn woorden leek het alsof hij niet kon verwerken wat ze hem vertelden.

‘Kent u meneer Montgomery?’ vroeg de eerste man.

Mars keek hem weer aan. ‘Nooit van hem gehoord tot u zijn naam noemde. Hoezo?’

‘Gewoon om de feiten te verifiëren.’

Mars knikte weer. Hij wist precies naar welk ‘feit’ de man verwees. Had Mars Montgomery ingehuurd om zijn ouders te vermoorden?

‘Ik ken hem niet,’ zei hij op vlakke toon. Hij keek om zich heen. ‘En nu?’

‘U blijft in de gevangenis tot bepaalde dingen kunnen worden... geverifieerd.’

‘En als u ze niet kunt verifiëren?’

De oudere man zei: ‘U bent naar behoren veroordeeld voor moord, meneer Mars. Het vonnis is gehandhaafd gedurende vele beroepszaken gedurende vele jaren. U zou vannacht worden geëxecuteerd. Dat alles kan niet binnen een paar uur teniet worden gedaan. De procedure moet zijn tijd hebben.’

‘Hoe lang duurt het voordat de procedure is afgerond?’

Hoofdschuddend zei de man: ‘Op dit moment kan ik u geen betrouwbaar tijdpad noemen. Ik wilde dat het anders was, maar het kan niet. Ik kan u wel vertellen dat mensen van ons onderweg zijn naar Alabama om meneer Montgomery grondiger te verhoren. En hier in Texas hebben de autoriteiten het onderzoek heropend. We doen alles wat moge-

lijk is om het recht te laten zegevieren, dat kan ik u verzekeren.’

‘Nou, als hij zei dat hij mijn ouders heeft vermoord en ik nog steeds in de gevangenis op mijn dood zit te wachten, zou ik willen zeggen dat het recht níét zegeviert.’

‘U zult geduldig moeten zijn, meneer Mars.’

‘Ik ben al twintig jaar geduldig geweest.’

‘Dan zal iets meer tijd voor u geen ongemak veroorzaken.’

‘Weet mijn advocate dit?’

‘Ze is op de hoogte gebracht en is op dit moment onderweg hiernaartoe.’

‘Zij zou bij dit onderzoek betrokken moeten zijn.’

‘Dat gebeurt ook. We willen volledige openheid, niets minder. Nogmaals, ons doel is het achterhalen van de waarheid.’

‘Ik ben bijna tweeënveertig. Hoe zit het met al die jaren van mijn leven die zijn verstreken? Wie gaat daarvoor betalen?’

Het gezicht van de man verstijfde en zijn toon werd officiëler. ‘We moeten alles ordelijk aanpakken, één ding tegelijk, op een professionele manier. Zo moet het gaan.’

Mars wendde zijn blik af, snel knipperend. Hij betwijfelde of deze mannen als ze in zijn schoenen stonden hier even rustig en professioneel mee zouden omgaan. Volgens hem zouden ze moord en brand schreeuwen, en dreigen iedereen voor de rechter te slepen die zelfs maar vaag bij dit alles was betrokken. Maar hij moest zich erbij neerleggen dat alles ordelijk werd aangepakt, één ding tegelijk. Hij moest geduldig zijn. Dit zou geen ongemak moeten veroorzaken.

Jullie kunnen de pot op!

Hij wilde terug naar zijn cel, de enige plaats waar hij zich echt veilig voelde. Hij stond op.

De mannen keken verbaasd.

Mars zei: ‘Ik hoor graag wanneer jullie dit allemaal hebben uitgezocht. Jullie weten waar je me kunt vinden.’

‘We hadden eigenlijk nog meer vragen voor u, meneer Mars,’ zei de eerste man.

‘Die kunt u via mijn advocate stellen,’ zei hij. ‘Ik ben uitgepraat. Volgens mij ligt de bal bij u, want u weet alles over mij en de zaak tegen mij. Wat u nu moet doen, is zorgen dat u alles weet over deze Montgomery. Als hij mijn ouders heeft vermoord, dan wil ik hier weg. Hoe eerder hoe beter.’

De cipiers brachten hem terug naar zijn cel. Later die ochtend werd hij met een gevangenisbus teruggebracht naar de death row in de Polunsky Unit.

Terwijl hij onder escorte werd teruggebracht naar zijn oude cel fluisterde een van de cipiers tegen hem: ‘Denk je dat je hier vandaan komt, jongen? Dat dacht ik niet. Kan me niets schelen wat die pakken zeggen. Jij bent een moordenaar, Jumbo. En je gaat sterven voor je misdaden.’

Mars liep door. Hij draaide zijn hoofd niet eens om naar de man te kijken, een magere knul met een gigantische adamsappel. Dit was altijd de man geweest die Mars zomaar met zijn knuppel een harde por in zijn rug gaf, of als niemand keek in zijn gezicht spuugde. Maar als Mars hem nu een klap gaf, zou hij hier voor eeuwig wegrotten, ongeacht wat er met die Montgomery in Alabama gebeurde.

De celdeur viel dicht en Mars, met vreemd wankele benen, liet zich achterover op zijn bed vallen. Maar hij krabbelde meteen weer overeind en omdat hij zich dat lang geleden had aangewend ging hij met zijn rug tegen de betonnen muur en met zijn gezicht naar de deur zitten. Niemand kon hem door het beton heen aanvallen, maar die deur was een andere kwestie.

Hij dacht aan alles wat er de afgelopen tien uren was gebeurd.

Zijn executie zou plaatsvinden. Daar had hij zich op voorbereid, voor zover iemand dat tenminste kon.

En toen was het afgelast. Maar stel dat die vent in Alabama hen niet kon overtuigen, konden ze hem dan alsnog executeren? Het antwoord op die vraag, wist hij, was waarschijnlijk: zeker wel.

Speel geen spelletje met Texas.

Hij sloot zijn ogen. Hij wist niet zeker hoe hij zich nu moest voelen. Gelukkig, zenuwachtig, opgelucht, ongerust?

Nou, dat voelde hij allemaal. Maar hij voelde vooral dat hij hier om de een of andere reden nooit vandaan zou komen. Ongeacht de uitkomst van het ‘onderzoek’.

Hij was niet fatalistisch. Gewoon realistisch.

Zacht begon hij een liedje te zingen, zodat ze cipiers het niet konden horen. Misschien was het stom in deze situatie, maar toch voelde het goed.

Oh when the saints, oh when the saints, oh when the saints go marching in, oh Lord I want to be in that number, when the saints go marching in.

3

Op de allerlaatste dag van het jaar zat Amos Decker in zijn huurauto in de rij voor de drive-in van een Burger King vlak bij de grens tussen Ohio en Pennsylvania zich af te vragen wat hij zou bestellen.

Zijn meeste bezittingen lagen op de achterbank en in de kofferbak. Hij had nog altijd een paar dingen in een opslag in Burlington; hij kon er nog geen afscheid van nemen, maar had ook niet genoeg ruimte om ze mee te nemen.

Hij was lang, één meter vijfnegentig, en hij woog ruim 150 kilo – hoe zwaar hij precies was hing af van hoeveel hij tijdens een bepaalde maaltijd at. Hij was collegefootbaler geweest met een korte loopbaan in de NFL, waar een gewelddadige klap uit een blinde hoek zijn hersens had veranderd en hem een bijna perfect geheugen had gegeven – de officiële naam hiervan was hyperthymesia. Dat klonk cool, maar dat was het niet.

Maar dat was niets geweest vergeleken met het moment waarop hij op een avond zijn huis was binnengekomen en had ontdekt dat zijn vrouw, zijn zwager en zijn dochter waren vermoord. De moordenaar leefde niet meer, daar had Decker voor gezorgd. Maar de uitkomst van die zaak had hem ook gedwongen om van Burlington, Ohio, te verhuizen naar Virginia om een unieke functie bij de FBI te gaan bekleden.

Hij wist nog altijd niet wat hij daarvan vond. Dus bestelde hij twee Whoppers, twee grote frieten en een cola die zo groot was dat die zelfs amper in zijn grote hand paste.

Als hij gespannen was, at hij.

Als hij echt gespannen was, was hij net een afvalbak.

Op de parkeerplaats verorberde hij zijn maaltijd, het zout van de friet plakte aan zijn vingers en viel op zijn schoot. Het sneeuwde een beetje. Hij was laat aan deze rit begonnen en hij was moe, dus zou hij de reis vanavond niet afmaken. Hij zou in de Keystone State een motel nemen en de volgende dag verder reizen.

Special agent Ross Bogart, de man voor wie hij bij de FBI zou gaan werken, had hem verteld dat al zijn reiskosten, binnen redelijke grenzen, zouden worden vergoed. Bogart had zelfs aangeboden om Decker naar Virginia te laten vliegen, maar dat aanbod had Decker afgeslagen. Hij wilde rijden. Hij wilde wat tijd voor zichzelf. Bij de FBI zou hij gaan samenwerken met een vrouw die hij in Burlington had leren kennen, de journaliste Alexandra Jamison, die tijdens het onderzoek naar de moord op zijn familie had bewezen dat ze heel slim was. Bogart wilde haar ook bij zijn ongebruikelijke team.

In Burlington had Bogart aan Decker verteld hoe het team er volgens hem zou uitzien. Het team zou buiten het Quantico-platform van de FBI opereren, bestaan uit FBI-agenten en burgers met speciale vaardigheden en cold cases heropenen en, naar men hoopte, oplossen.

Misschien worden we een team van buitenbeentjes, dacht Decker.

Hij wist niet wat hij er eigenlijk van vond dat hij naar de oostkust verhuisde en eigenlijk opnieuw moest beginnen. Maar voor zijn gevoel had hij niets meer in Burlington, dus waarom niet? Tenminste, dat had hij vorige week gevonden. Nu had hij er minder vertrouwen in.

Het was Kerstmis geworden en vandaag was het oudejaarsdag. Mensen zouden feesten om het nieuwe jaar te vieren. Decker zou daar niet bij zijn, want hij had niets te vieren, ondanks zijn nieuwe baan en zijn nieuwe leven. Hij was zijn familie kwijtgeraakt en omdat niets hen kon vervangen, zou hij nooit iets hebben om te vieren.

Hij gooide de zak met afval in een bak op de parkeerplaats, stapte weer in zijn auto en reed weg. Hij zette de radio aan. Het was bijna het hele uur toen hij de lokale radiozender vond en het nieuws begon. Het opende met het verhaal over een ter dood veroordeelde gevangene wiens leven, heel melodramatisch, een minuut voor zijn executie was gespaard. Een lastminutekerstcadeautje, zei de nieuwslezer.

De man heette Melvin Mars. De man was meer dan twintig jaar geleden veroordeeld voor de moord op zijn ouders. Al zijn beroepszaken waren afgewezen en de staat Texas had zich klaargemaakt om het leven van de man te nemen als straf voor zijn misdaden.

Maar er waren schokkende nieuwe bewijzen opgedoken, vertelde de nieuwslezer. Een gevangene in Alabama had de misdaad bekend en kennelijk details verteld die alleen de echte moordenaar kon weten. Mars, een voormalige college All-American, Heisman Trophy-finalist en top-NFL-speler, zat nog steeds in de gevangenis in afwachting van

de uitkomst van het lopende onderzoek. Maar wanneer dat onderzoek de bekentenis bevestigde, vertelde de nieuwslezer, zou Melvin Mars worden vrijgelaten nadat hij twee decennia achter de tralies had gezeten. Zijn NFL-droom was natuurlijk voorbij, maar misschien zou er eindelijk gerechtigheid geschieden, ook al was het een beetje laat.

Verdomme, dacht Decker en zette de radio uit. Hoezo gerechtigheid voor Melvin Mars!

Toen begonnen zijn hersens te malen, kwamen er in chronologische volgorde herinneringen naar boven, hoewel Decker zijn hyperthymesia niet nodig had om zich deze gebeurtenis te herinneren.

Melvin Mars was een fantastische running back van de Longhorns van de University of Texas. De Longhorns hadden in de laatste week van het gewone seizoen tijdens een wedstrijd die op de landelijke tv werd uitgezonden tegen Deckers team gespeeld, de Buckeyes van Ohio State. Decker was linebacker; hij was lang voor een linebacker en wel een goede, maar geen geweldige speler. Hij bezat de lengte, de kracht en de stoerheid, maar niet de snelheid en de souplesse van de echt goede spelers.

Mars had het Decker en de Buckeyes die middag moeilijk gemaakt. Texas had uiteindelijk gewonnen door vijf verpletterende touchdowns, waardoor ze Ohio State elke kans op het nationaal kampioenschap hadden ontnomen.

Mars had vier keer gescoord: drie keer door te rennen en één keer met een behendige catch-and-run die begon bij de 35-yard line van de Buckeyes. Die kon Decker zich nog goed herinneren, want hij had Mars gedekt toen deze uit het achterveld kwam. Hij had op alle mogelijke manieren geprobeerd Mars te stoppen nadat deze de bal had gevangen. Maar op de een of andere manier was Mars er steeds in geslaagd op de been te blijven: hij ontweek de corner en de safety, en vlak bij de doellijn nog een safety, terwijl Decker dertig yards terug op het veld lag. Het leek de vijfde keer die dag dat Mars hem te slim af was, maar het was de tiende keer geweest, zoals zijn coaches hem later tijdens het bekijken van de videobeelden duidelijk maakten.

Decker was na die hit-and-miss naar de bank gegaan. De Longhorns stonden met nog minder dan zes minuten te gaan met 28 punten voor. Ze scoorden zelfs nog een keer nadat ze na een interruptie de bal weer in bezit kregen. Weer was het Mars die de linebacker van de Buckeyes ramde - een granieten muur die Eddie Keys heette en nog twaalf jaar

bij de Forty Niners zou spelen - zo hard dat de man toen Mars zijn laatste score van de dag maakte achteruit in de end zone was beland.

Melvin Mars.

Decker had gedacht dat de man zeker naar de NFL zou gaan. Het verhaal van Mars' arrestatie had veel aandacht gekregen, maar Decker werkte in die tijd keihard aan zijn eigen kansen bij de grote teams, en de arrestatie en veroordeling van Melvin Mars waren ten slotte naar de achtergrond verdrongen.

Twee decennia in de gevangenis. Voor een misdaad die hij misschien niet had begaan.

Een andere man had bekend. Kende details die alleen de echte moordenaar kon weten.

Dit leek zoveel op de moord op Deckers familieleden dat zelfs zijn unieke geest niet begreep hoe klein die kans was.

Hij reed dwars door Pennsylvania en daarna naar Maryland in het zuiden en nog verder naar het zuiden Virginia binnen. Hij stopte niet om te slapen. Hij was alert en klaarwakker en dacht na.

Hij dacht aan Melvin Mars.

Een naam uit het verleden.

Decker geloofde niet in het lot en zelfs niet in zijn kleine broertje serendipiteit.

Toch had iets ervoor gezorgd dat hij de radio op dat moment had aangezet. Als hij een paar minuten langer over zijn maaltijd had gedaan of was gestopt om ergens te pissen, had hij dit verhaal misschien nooit gehoord.

Maar hij had het verhaal gehoord.

Dus wat betekende dat?

Hij wist het niet zeker, ook niet of hij de naam Melvin Mars ooit weer zou vergeten.

Uren later arriveerde hij bij het adres dat hem was opgegeven. Het bevond zich op de Marine Corps Base Quantico, een van de grootste bases van de U.S. Marine ter wereld en bovendien het tehuis van een handvol federale wetshandhavende platforms.

De faciliteit stond achter een hoog hek met een wachthuisje, waar ernstig kijkende mannen met een automatisch wapen op wacht stonden.

Amos Decker reed naar de slagboom, draaide zijn raampje naar beneden, haalde diep adem en bereidde zich erop voor om aan zijn nieuwe leven te beginnen.